

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ιωάννης Γ.-Στ. Κούρτης

Δικηγόρος – Διδάκτωρ Ευρωπαϊκού Δικαίου Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ

Μεταδιδακτορικός Ερευνητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ

Η ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Η αρμοδιότητα της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος θεσμοθετείται για πρώτη φορά με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1986 – έναρξη ισχύος 01.07.87). Έως τότε υιοθετούνται μέτρα παραγωγού δικαίου βάσει γενικών νομικών βάσεων περί ρύθμισης της τότε κοινής αγοράς.
- Μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας (2009) η ενωσιακή πολιτική για το περιβάλλον καθορίζεται στο άρθρο 191 ΣΛΕΕ, ενώ νομική βάση για τη θέσπιση παραγωγού ενωσιακού δικαίου αποτελεί το άρθρο 192 ΣΛΕΕ.

ΟΙ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ - Η ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΟΣ

- Η γενική ρύθμιση της απαγόρευσης των κρατικών ενισχύσεων από το άρθρο 107 παρ. 1 ΣΛΕΕ.
- Η νομολογιακή διάπλαση της έννοιας ενίσχυση από το ΔΕΕ – οι προϋποθέσεις απαγόρευσης των κρατικών ενισχύσεων κατ'άρθρο 107 παρ. 1 ΣΛΕΕ.
- Η παροχή ενός οικονομικού-ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος – το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή και το οικονομικό όφελος.
- Ο αδικαιολόγητος χαρακτήρας του πλεονεκτήματος υπό την οπτική των θετικών παροχών (επιδοτήσεις, δάνεια) αλλά και της ελάφρυνσης του κόστους, των εξόδων ή των χρεών επιχειρήσεων. Η ανάγκη εξέτασης των συνεπειών – αποτελεσμάτων της παρεχόμενης ενίσχυσης.

ΟΙ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ – Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ Ο ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΣΤΟ ΚΜ

- Η πηγή των κρατικών ενισχύσεων – η ανάγκη επιβάρυνσης του προϋπολογισμού του ΚΜ (κρατική δαπάνη ή απώλεια δημοσίων εσόδων).
- Ο καταλογισμός της ενίσχυσης στο ΚΜ (νομικό καθεστώς επιχείρησης, εποπτεία δημοσίου, περιεχόμενο μέτρου – εμπλοκή δημοσίων αρχών).
- Επιλεκτικός χαρακτήρας του μέτρου – εύνοια ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένου κλάδου παραγωγής.
- Ο περιορισμός του ανταγωνισμού και η προσβολή του εμπορίου μεταξύ των ΚΜ.
- Αποφάσεις Δικαστηρίου - PreussenElektra (C-379/98), GEMO (C-126/01).

ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

- Κρατικές ενισχύσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των κανονισμών απαλλαγής από την υποχρέωση κοινοποίησης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός 651/2014 της Επιτροπής).
- Η σημασία της απαλλαγής από την υποχρέωση κοινοποίησης των περιβαλλοντικών ενισχύσεων – η επιτάχυνση των διαδικασιών για την προστασία του περιβάλλοντος.

ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΒΑΣΕΙ 107 ΠΑΡ. 3 ΣΤ. Β' ΣΛΕΕ

- Συμβατές με την εσωτερική αγορά οι περιβαλλοντικές ενισχύσεις για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους.
- Τα σχέδια πρέπει να αφορούν περιβαλλοντική δράση και να στοχεύουν σε ωφέλιμα αποτελέσματα πέραν των συνόρων κράτους μέλους, ήτοι να αφορούν ένα διακρατικό ευρωπαϊκό πρόγραμμα.
- Ειδική Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και συμβατότητας κρατικών περιβαλλοντικών ενισχύσεων (ΕΕ C 188 της 20.06.2014).

ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΒΑΣΕΙ 107 ΠΑΡ. 3 ΣΤ. Γ' ΣΛΕΕ

- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020) - ΕΕ C 200 της 28.6.2014.
- Σωρευτικά πρέπει να πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:
 - 1. Συμβολή ενίσχυσης στην επίτευξη ενός καθορισμένου στόχου κοινού ενδιαφέροντος.
 - 2. Αναγκαία η ενίσχυση για την επίτευξη του στόχου λόγω οιασδήποτε ανεπάρκειας της αγοράς.
 - 3. Προσφορότητα ενίσχυσης ώστε να επιτευχθεί ο στόχος με το λιγότερο επαχθές για τον ανταγωνισμό μέσο.
 - 4. Δημιουργία κινήτρου με σκοπό την αύξηση της προστασίας του περιβάλλοντος.
 - 5. Αναλογικότητα
 - 6. Τήρηση αρχής διαφάνειας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η προστασία του περιβάλλοντος καταλαμβάνει ιδιαίτερη θέση στην ενωσιακή έννομη τάξη.
- Παρατηρείται η στενή σχέση μεταξύ της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και της ενωσιακής πολιτικής για το περιβάλλον (άρθρο 191 ΣΛΕΕ).
- Επιτρεπτό λήψης μέτρων περιβαλλοντικής προστασίας μέσω των εργαλείων ρύθμισης της εσωτερικής αγοράς.
- Επιτρεπτό παροχής κρατικών ενισχύσεων με στόχο την ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος.
- Ιδιαίτερη θέση καταλαμβάνουν οι συμβιβάσιμες κρατικές ενισχύσεις βάσει των διατάξεων των στοιχείων β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 107 ΣΛΕΕ.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ